

1345.

Na osnovu člana 79 stav 2 i člana 84 stav 3 Zakona o vodama ("Službeni list RCG", broj 27/07 i "Službeni list CG", br. 32/11, 48/15, 52/16 i 84/18), Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, uz prethodno mišljenje Ministarstva održivog razvoja i turizma i Ministarstva zdravlja, donijelo je

PRAVILNIK

O KVALITETU I SANITARNO-TEHNIČKIM USLOVIMA ZA ISPUŠTANJE OTPADNIH VODA, NAČINU I POSTUPKU ISPITIVANJA KVALITETA OTPADNIH VODA I SADRŽAJU IZVJEŠTAJA O UTVRĐENOM KVALITETU OTPADNIH VODA □

("Službeni list Crne Gore", br. 056/19 od 04.10.2019)

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se kvalitet i sanitarno-tehnički uslovi za ispuštanje otpadnih voda u recipijent i javnu kanalizaciju, uključujući i zahtjeve u zavisnosti od industrije koja ispušta otpadne vode, način i postupak ispitivanja kvaliteta otpadnih voda, minimalni broj ispitivanja i sadržaj izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda.

Primjena pravilnika

Član 2

Ovaj pravilnik primjenjuje se na:

- a) komunalne otpadne vode;
- b) industrijske otpadne vode;
- c) rashladne otpadne vode;
- d) atmosferske vode;
- e) vode od pranja ulica;
- f) procijedne vode.

Značenje izraza

Član 3

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

- 1) komunalne otpadne vode su otpadne vode iz domaćinstava ili mješavina te vode sa upotrijebljenim vodama iz institucija i industrijskim vodama, vodom od pranja ulica i/ili atmosferskim vodama;
- 2) otpadne vode iz domaćinstva su sanitarne otpadne vode iz stambenih objekata i objekata uslužnih djelatnosti, koje potiču pretežno od ljudskog metabolizma i kućnih aktivnosti;
- 3) industrijske otpadne vode su otpadne vode koje potiču od proizvodnih procesa u industriji i drugih privrednih aktivnosti, kao i atmosferske vode sa industrijskih površina;
- 4) biorazgradive otpadne vode su otpadne vode koje sadrže organske supstance koje se mogu razgraditi djelovanjem mikroorganizama;
- 5) predtretman otpadnih voda je prethodna obrada otpadnih voda (industrijskih, rashladnih, procijednih, atmosferskih i drugih otpadnih voda);
- 6) primarno prečišćavanje je prečišćavanje otpadnih voda fizičkim i/ili hemijskim postupkom koji obuhvata taloženje suspendovanih materija ili druge postupke u kojima se petodnevna biohemijaska potrošnja kiseonika (BPK₅) ulaznih otpadnih voda smanjuje za najmanje 20% prije ispuštanja, a ukupne suspendovane materije ulaznih otpadnih voda za najmanje 50%;
- 7) sekundarno prečišćavanje je prečišćavanje otpadnih voda postupkom koji obuhvata biološko prečišćavanje sa sekundarnim taloženjem i/ili druge postupke u skladu sa zakonom;

- 8) tercijarno prečišćavanje je prečišćavanje otpadnih voda postupkom kojim se dodatno uklanja fosfor za 80 % i/ili azot za 70-80 %;
- 9) odgovarajuće prečišćavanje je prečišćavanje otpadnih voda bilo kojim postupkom i/ili sistemom dispozicije, kojim se postiže da poslije ispuštanja, prijemna voda zadovoljava kriterijume kvaliteta utvrđene zakonom;
- 10) efluent je prečišćena otpadna voda koja se ispušta u recipijent;
- 11) emisija je kontrolisano ili nekontrolisano, direktno ili indirektno ispuštanje supstanci u životnu sredinu u tekućem, gasovitom ili čvrstom stanju i/ili ispuštanje energije (toplota, zračenje) iz tačkastih ili difuznih izvora zagađivanja;
- 12) granična vrijednost emisije je masa izražena određenim specifičnim parametrima, koncentracija i/ili nivoa emisija, koji se ne smije prekoračiti u jednom ili više perioda, a može se odrediti za određene grupe ili kategorije supstanci i obično se određuje na mjestu gdje se efluenti ispuštaju iz instalacije, ne uzimajući u obzir razblaženje pri njihovom utvrđivanju, a u slučajevima indirektnog ispuštanja u vodu, može se pri utvrđivanju graničnih vrijednosti emisija uzeti u obzir efekat postrojenja za prečišćavanje otpadne vode, uz obezbjeđenje da se garantuje ekvivalentni nivo zaštite životne sredine u cjelini i da to neće voditi ka povećanju nivoa zagađenja životne sredine;
- 13) opterećenje je masa emisije u jedinici vremena, a izuzetno po jedinici proizvoda ili sirovine;
- 14) indirektno ispuštanje u podzemne vode je ispuštanje prečišćenih otpadnih voda u podzemne vode procjeđivanjem kroz potpovršinske filterske slojeve;
- 15) kolektorski sistem je sistem kanalizacionih cijevi, kanala i povezane opreme kojim se prikupljaju i odvođe komunalne otpadne vode;
- 16) podmorski ispust je vodni objekat za ispuštanje otpadnih voda u more na udaljenosti, po pravilu, ne manjoj od 500 m od osnovne linije teritorijalnog mora i na dubini većoj od 20 m;
- 17) aglomeracija je oblast gdje su stanovništvo i/ili privredne djelatnosti koncentrisane tako da se komunalna otpadna voda može sakupljati i sprovesti do postrojenja za prečišćavanje ili do krajnje tačke ispuštanja;
- 18) 1 ES (jedan ekvivalentni stanovnik) je organsko biorazgradivo opterećenje koje ima petodnevnu biohemijsku potrošnju kiseonika (BPK₅) od 60 grama kiseonika na dan.

Kvalitet otpadnih voda

Član 4

Prije ispuštanja otpadnih voda u recipijent ili javnu kanalizaciju otpadna voda treba da zadovolji propisani kvalitet, odnosno propisane granične vrijednosti emisija otpadnih voda, koje se utvrđuju dozvoljenim koncentracijama zagađujućih supstanci i/ili opterećenjem u otpadnim vodama.

Granične vrijednosti emisija otpadnih voda iz stava 1 ovog člana date su u Prilogu 1.

Granične vrijednosti emisija otpadnih voda za zagađujuće supstance iz Priloga 1 tačka 9 utvrđuju se vodnom dozvolom, odnosno sanitarno-tehničkim uslovima i propisima kojima je uređeno integrisano sprječavanje i kontrola zagađivanja životne sredine (integrisana dozvola).

Prilikom određivanja graničnih vrijednosti emisija otpadnih voda iz stava 3 ovog člana uzimaju se u obzir unosi zagađujućih supstanci iz difuznih (rasutih) izvora zagađivanja koji utiču na stanje kvaliteta voda, kad god je to tehnički moguće.

Za ispuštanja prečišćenih komunalnih otpadnih voda u površinske vode, pored koncentracija zagađujućih supstanci i/ili opterećenja u otpadnim vodama, utvrđuje se i procenat smanjenja opterećenja na postrojenju za prečišćavanje otpadnih voda.

Sanitarno-tehnički uslovi za ispuštanje komunalnih otpadnih voda

Član 5

Komunalne otpadne vode prikupljaju se, odvođe i prečišćavaju, prije njihovog ispuštanja u prijemnik, posebnim sistemima javne kanalizacije koji se sastoje od kolektorskih sistema i postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda.

Sistem javne kanalizacije projektuje se, gradi i održava u skladu sa najboljim dostupnim tehnikama, uzimajući u obzir:

- 1) količine i sastav komunalnih otpadnih voda,
- 2) sprečavanje procurivanja voda iz sistema za prikupljanje i odvođenje otpadnih voda, i
- 3) ograničenja zagađivanja recipijenta u skladu sa njegovim prihvatnim mogućnostima.

Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda projektuju se, grade i održavaju na način da se osigura njihov nesmetan rad i prečišćavanje projektovanih količina otpadnih voda u svim normalnim lokalnim klimatskim uslovima.

Pri projektovanju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda opterećenje aglomeracije izraženo u ES (ekvivalent stanovnika) izračunava se na osnovu maksimalnog prosječnog nedeljnog opterećenja koje dolazi na postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda tokom godine, isključujući vanredne situacije (veliki intenzitet padavina), a uzimajući u obzir sezonske varijacije opterećenja.

Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda projektuju se, grade ili rekonstruišu na način da se pri ispuštanju prečišćenih otpadnih voda u prijemnik mogu uzeti reprezentativni uzorci ulazne vode prije prečišćavanja i prečišćenog efluenta prije ispuštanja u recipijent.

Sistem za odvođenje zagađenih atmosferskih voda projektuje se, gradi i održava uzimajući u obzir razrjeđenje voda ili kapacitet u odnosu na protok tokom suvog perioda ili utvrđivanje određenog prihvatljivog broja preliivanja tokom godine, u zavisnosti od prihvatnih mogućnosti recipijenta.

Odredbе stava 6 ovog člana primjenjuju se i na projektovanje, izgradnju i održavanje vodnih objekata za odvođenje voda na drugim infrastrukturnim objektima (saobraćajnice, aerodromi i slično).

Mjesto ispuštanja prečišćenih otpadnih voda, uključujući i podmorske ispuste, određuje se na način da se uticaj na promjenu stanja recipijenta, kad god je to moguće, svede na najmanju moguću mjeru.

Sanitarno-tehnički uslovi za ispuštanje industrijskih otpadnih voda

Član 6

Industrijske otpadne vode koje se ispuštaju u sistem javne kanalizacije, ispuštaju se poslije predtretmana, kojim se:

- 1) osigurava zaštita zdravlja zaposlenih koji rade u tom sistemu;
- 2) sprječava oštećenje sistema javne kanalizacije;
- 3) ne ometa rad postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i obradu mulja;
- 4) osigurava da ispuštanja iz postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda nemaju negativan uticaj na životnu sredinu i da stanje recipijenta ispunjava druge zahtjeve, u skladu sa posebnim propisima;
- 5) osigurava upotreba mulja na ekološki prihvatljiv način.

Sistemi za predtretman i ispuštanje industrijskih otpadnih voda u javnu kanalizaciju projektuju se, grade ili rekonstruišu i održavaju u skladu sa najboljim dostupnim tehnikama i na način da se pri ispuštanju prečišćenih otpadnih voda u javnu kanalizaciju mogu uzeti reprezentativni uzorci prečišćenog efluenta prije ispuštanja u javnu kanalizaciju.

Industrijske otpadne vode koje se ispuštaju u recipijent, ispuštaju se nakon izvršenog prečišćavanja na postrojenju za prečišćavanje industrijskih otpadnih voda.

Sistem za ispuštanje industrijskih otpadnih voda u recipijent projektuje se, gradi i održava u skladu sa najboljim dostupnim tehnikama, na način da se osigura njegov nesmetan rad i prečišćavanje projektovanih količina otpadnih voda u svim normalnim lokalnim klimatskim uslovima, uzimajući u obzir:

- 1) količine i sastav industrijskih otpadnih voda,
- 2) sprječavanje procurivanja voda iz sistema za odvođenje otpadnih voda,
- 3) ograničenja zagađenja recipijenta u zavisnosti od njegovih prihvatnih mogućnosti.

Postrojenja za prečišćavanje industrijskih otpadnih voda projektuju se, grade ili rekonstruišu na način da se pri ispuštanju prečišćenih otpadnih voda u recipijent mogu uzeti reprezentativni uzorci ulazne vode prije prečišćavanja i prečišćenog efluenta prije ispuštanja u recipijent.

Sanitarno-tehnički uslovi za ispuštanje drugih otpadnih voda

Član 7

Otpadne vode zdravstvenih, veterinarskih i drugih ustanova, privrednih društava, drugih pravnih lica i preduzetnika u kojima se mogu očekivati patogeni mikroorganizmi, uzročnici različitih infektivnih oboljenja, koje se ispuštaju u sistem javne kanalizacije dezinfikuju se prije ispuštanja.

Za otpadne vode koje nijesu industrijske, a koje se pri obavljanju različitih djelatnosti (poslovni objekti, trgovinski centri, hoteli, moteli, obrazovne institucije i druge) ispuštaju u recipijent primjenjuju se odredbe člana 6 st. 3, 4 i 5 ovog pravilnika.

Sanitarno-tehnički uslovi za ispuštanje otpadnih voda u javnu kanalizaciju

Član 8

Prilikom ispuštanja otpadnih voda u javnu kanalizaciju uzimaju se u obzir sve specifičnosti korisnika kanalizacije (kapacitet i tehnologija proizvodnje, količina, sastav i dinamika ispuštanja otpadnih voda, mogućnost recirkulacije i drugo) i odgovarajuće granične vrijednosti emisija za sva ispuštanja u javnu kanalizaciju.

Za svaku promjenu specifičnosti iz stava 1 ovog člana pribavljaju se novi sanitarno-tehnički uslovi.

Način i postupak ispitivanja kvaliteta otpadnih voda

Član 9

Ispitivanje sastava otpadnih voda na sve parametre iz Priloga 1 (tabela 1), radi detaljnog utvrđivanja parametara koji su prisutni u otpadnoj vodi vrši se prilikom pribavljanja vodne dozvole, odnosno sanitarno-tehničkih uslova za ispuštanje otpadnih voda ili integrisane dozvole.

Na postrojenjima za prečišćavanje komunalnih otpadnih voda, ispitivanje se obavlja na uzorcima srazmjernim protoku ili vremenu, prikupljenim u toku 24-satnog perioda na obilježenom mjestu na izlazu iz postrojenja, a za utvrđivanje postignutog smanjenja opterećenja na isti način se obavlja uzorkovanje i na ulazu u postrojenje za prečišćavanje komunalnih otpadnih voda.

Uzorkovanje otpadnih voda iz stava 2 ovog člana obavlja se svakih sat vremena.

Uzorkovanje prečišćenih ili neprečišćenih industrijskih i drugih otpadnih voda koje se ispuštaju u sistem javne kanalizacije obavlja se iz trenutnog ili kompozitnog uzorka, odnosno na način utvrđen sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda ili integrisanom dozvolom prema propisima kojima je uređena zaštita životne sredine, u toku trajanja radnog procesa i na obilježenom kontrolnom oknu neposredno prije ispuštanja prečišćene ili neprečišćene otpadne vode u sistem javne kanalizacije.

Uzorkovanje prečišćenih ili neprečišćenih industrijskih i drugih otpadnih voda koje se ispuštaju u površinske ili u izuzetnim slučajevima u podzemne vode, obavlja se iz trenutnog ili kompozitnog uzorka, odnosno na način utvrđen vodnom dozvolom za ispuštanje otpadnih voda ili integrisanom dozvolom prema propisima kojima je uređena zaštita životne sredine, u toku trajanja radnog procesa i na obilježenom kontrolnom oknu neposredno prije ispuštanja prečišćene ili neprečišćene otpadne vode u površinske ili u izuzetnim slučajevima u podzemne vode.

Kompozitno uzorkovanje otpadnih voda iz st. 4 i 5 ovog člana obavlja se svakih sat vremena.

Minimalni broj ispitivanja kvaliteta otpadnih voda

Član 10

Minimalna učestalost uzorkovanja industrijskih i drugih otpadnih voda u zavisnosti od količine ispuštenih otpadnih voda data je u Prilogu 1 (tabela 29).

Uzorci iz stava 1 ovog člana uzimaju se u pravilnim vremenskim razmacima.

Sadržaj izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda

Član 11

Nakon utvrđivanja kvaliteta otpadnih voda sačinjava se izvještaj o količinama i kvalitetu otpadnih voda (u daljem tekstu: izvještaj).

Izvještaj sadrži podatke o:

- količini ispuštene otpadne vode;
- obavljenom ispitivanju otpadnih voda - ispitivanje trenutnih uzoraka;
- obavljenom ispitivanju otpadnih voda - ispitivanje kompozitnih uzoraka.

Podaci iz stava 2 alineja 1 ovog člana vode se na obrascu 1.

Podaci iz stava 2 alineja 2 ovog člana vode se na obrascu 2.

Podaci iz stava 2 alineja 3 ovog člana vode se na obrascu 3.

Prilog i obrasci

Član 12

Prilog 1 i obrasci 1, 2 i 3 čine sastavni dio ovog pravilnika.

Početak primjene

Član 13

Ekotoksikološka ispitivanja otpadnih voda iz Priloga 1 vršiće se od 1. oktobra 2021. godine.

Prestanak važenja

Član 14

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda u recipijent i javnu kanalizaciju, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda, minimalnom broju ispitivanja i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda ("Službeni list CG", br. 45/08, 9/10, 26/12, 52/12 i 59/13).

Stupanje na snagu

Član 15

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

-
- U ovaj pravilnik prenijeta je Direktiva 91/271/EEC koja se odnosi na prečišćavanje komunalnih otpadnih voda, posljednji put dopunjena Direktivom Vijeća 2013/64/EU o izmjeni direktiva Vijeća 91/271/EEC i 1999/74/EC i direktiva 2000/60/EC, 2006/7/EC, 2006/25/EC i 2011/24/EU Evropskog parlamenta i Vijeća zbog izmjene statusa Mayottea u odnosu na Evropsku uniju.

Broj: 327-221/2019

Podgorica, 24. septembar 2019. godine

Ministar,

mr Milutin Simović, s.r.

NAPOMENA IZDAVAČA:

Priloge koji su sastavni dio ovog propisa možete pogledati ovdje.